

Harjavallan kaupunki
harjavallan.kaupunki@harjavalta.fi
joonas.myllykoski@harjavalta.fi

viite: Lausuntopyyntöne 4.1.2024

LAUSUNTO FINGRID OYJ:N JÄTTÄMÄSTÄ POIKKEAMISHAKEMUKSESTA UUDEN SÄHKÖASEMAN RAKENTAMISEKSI (KISSAKUJA) HARJAVALLAN KAUPUNGIN ALUEELLA

Hanke

Fingrid Oyj:n poikkeamishakemuksen mukaan Harjavallan Kissakujalle rakennetaan sähköasema ja siihen liitetään nykyiset alueella kulkevat 110 kV voimajohdot. Tällä hetkellä Fingridin 110 kV voimajohdot kulkevat Boliden Harjavallan tehdasalueella sijaitsevalle Bolidenin omistamalle sähköasemalle. Sähkömarkkinalain mukaan kantaverkon sähköasema ei voi olla tehdasalueen sisällä ja toisen hallinnassa, joten asia tulee korjata viimeistään sähköverkkojen uusimisen yhteydessä.

Sähköaseman rakennus on tarkoitus rakentaa vahvistetusta asemakaavasta poiketen EV- eli suoja-viheralueelle.

Poikkeamisen perusteluissa todetaan:

1. Rakennuspaikalla on voimassa asemakaava nro 224, jossa alue on osoitettu suojaviheralueeksi EV. Sähköasema ei olennaisesti haittaa nykyisen kaavan toteutumista, koska alueella säilyy reilusti metsää myös suunnitteluratkaisun toteutumisen jälkeen. Kaavamääräyksen mukaan puuston uusiminen on toteutettava vaiheittain siten, että rautatien suuntaisen puustovyöhykkeen leveys on aina vähintään 50 m. Tämä 50 m minimivaatimus puustovyöhykkeelle säilyy yhä sähköaseman toteutuksen jälkeen.
2. Sähköaseman sijainti on Harjavallan kaupungin kannalta hyvä, koska se ei haittaa muuta yritystoimintaa alueella. Kaksoisradan varaus on huomioitu Fingridin suunnitelmissa ja aseman sijoitussuunnittelussa. Verkkoratkaisun suunnittelua on tehty tiiviissä yhteistyössä Boliden Harjavallan, BASF:n ja Lammaisten Energian kanssa. Sähköaseman rajausta on tehty huomioiden mahdollinen tuleva BASF:n tarve.
3. Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä on tehty luontoselvitys kesällä 2022 osana voimajohtojen uudelleenjärjestelyä ja kääntämistä Kissakujan asemalle (Afy). Sähköaseman alueella ei havaittu erityisiä kohteita mitkä pitäisi ottaa huomioon. Luontoselvityksen perusteella selvitysalueella on hyvin vähän luontoarvoja, jolloin toteutuessaan suunnitteluratkaisu ei vaarantaisi luonnonsuojelutavoitteita.

Poikkeamispäätöksen jälkeen asemakiinteistölle haetaan asemakaavamuutos oikealle käyttötarkoitukselle ja merkitään omaksi kiinteistöksi. Kyseinen asemakaavamuutos on vireillä samaan aikaan poikkeamisen kanssa.

Kaavoitustilanne

Maakuntakaava

Ympäristöministeriö on vahvistanut 30.11.2011 Satakunnan maakuntakaavan (N:o YM1/5222/2010). Satakunnan maakuntakaava on saanut lainvoiman Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2013.

Satakunnan maakuntakaavasta on kumottu Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.5.2019 tekemällä päätöksellä taajamatoimintojen alueen (A), keskustatoimintojen alueen (C), vähittäiskaupan suuryksikköjen alueen (KM, km), palvelujen alueen (P), työpaikka-alueen (TP), valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden (vma) sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen (kh1, kh2, kh) kaavamerkinnot ja -määräykset.

Kaikki Satakunnan maakuntakaavaan liittyvät asiakirjat, myös merkinnot ja määräykset ovat saatavilla Satakuntaliiton verkkosivuilla osoitteessa <http://www.satakuntaliitto.fi/maakuntakaava> .

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 13.12.2013 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 3.12.2014. Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 sai lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 6.5.2016. Vaihemaakuntakaavassa 1 määritellään tuulivoiman tuotantoon parhaiten soveltuvat maakunnallisesti merkittävät alueet Satakunnassa. Vaihemaakuntakaava 1 perustuu vuonna 2011 valmistuneeseen Mannertuulialueet Satakunnassa -selvitykseen.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 merkinnot ja määräykset ovat ladattavissa verkkosivulta <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-vaihemaakuntakaavan-1-aineistot-ja-selvitykset/> .

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Satakunnan maakuntahallitus päätti 24.11.2014 käynnistää vaihemaakuntakaavan 2 laatimisen. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 teemana on energiantuotanto; turve, bioenergia ja mahdollisesti tuulivoimatuotanto ja aurinkoenergia. Muita teemoja ovat soiden moninaiskäyttö (kasvuturve, soiden suojeleminen ja virkistyskäyttö), kauppa, maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt. Suunnittelualueeseen kuuluvat kaikki Satakunnan kunnat.

Satakuntaliiton maakuntavaltuusto hyväksyi Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n mukaisesti kokouksessaan 17.5.2019 §10. Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 on kuulutettu voimaan Satakunnan kunnissa 20.9.2019.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 merkinnot ja määräykset ovat ladattavissa verkkosivulta <http://www.satakuntaliitto.fi/hyvaksyminenvmk2> .

Satakunnan maakuntakaava 2050

Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatiminen on käynnistynyt vuoden 2021 lopussa. Satakunnan maakuntakaava 2050 laaditaan kaikki maankäyttömuodot kattavana kokonaismaakuntakaavana, jolloin käsitellään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja kehittämisen kannalta tarpeelliset alueet koko maakunnan alueella.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 laadintaa voi seurata Satakuntaliiton verkkosivuilla <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/vireilla-olevat-maakuntakaavat/>.

Kannanotot

Sähköaseman suunnittelu etenee yksityiskohtaisemmasta eli poikkeamisesta kohti yleisempää eli asema- ja yleiskaavaa. Samaan aikaan poikkeamisenettelyn kanssa alueelle on vireillä sekä asemakaavamuutos että laajemmalle alueelle ulottuva osayleiskaavan muutos.

Fingrid Oyj:n Kissakujan sähköasema sijaitsee maakuntakaavassa ns. valkoisella alueella, mutta asian käsittelyä varten Satakuntaliitto nostaa esiin maakuntakaavojen merkinnöistä erityisesti seuraavat merkinnät, jotka sijoittuvat sähköaseman alueen välittömään läheisyyteen:

- **Teollisuus- ja varastotoimintojen alue**, Ratala (T2). Merkinnällä osoitetaan Harjavallan suurteollisuuspuiston teollisuus- ja varastoalueet, joille saa sijoittaa ja varastoida teollisuusprosesseissa syntyviä kiinteitä sivutuotteita sekä näiden käsittelyyn ja varastointiin liittyviä laitteita ja laitoksia. Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää siihen, että toiminnasta aiheutuvat ympäristöhäiriöt viereisille alueille ja asutukselle estetään.
- **Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue**, ehdotus, Kokemäenjokilaakson viljelymaisemat (vma-e). Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysaineistossa ehdotetut alueet. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.
- **Suojavyöhyke**, sv1. Merkinnällä osoitetaan vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen suojavyöhyke (konsultointivyöhyke). Suunnittelussa on otettava huomioon alueella sijaitsevista laitoksista tai vaarallisten kemikaalien valmistuksesta, varastoinnista tai kuljetuksesta ympäristölle ja alueelle sijoituville toiminnoille mahdollisesti aiheutuvat riskit. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista suojavyöhykkeelle tulee palo- ja pelastusviranomaiselle sekä tarvittaessa Turvatekniikan keskukselle (TUKES) varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Sähköaseman aluetta koskevat lisäksi **Matkailun kehittämisvyöhyke** (Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemavyöhyke) ja **Kaupunkikehittämisen kohdevyöhyke** (Jokilaakso). Lähellä suunniteltavaa sähköasemaa on myös maakuntakaavassa **pääratana** osoitettu Pori-Kokemäki-Tampere rautatie. Maakuntakaavassa on lisäksi koko maakuntaa koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä mm. vesien tilaa koskien.

Sähköasemaa suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota sähköaseman rakentamisesta ja voimalinjojen järjestelyistä läheiseen asutukseen ja valtakunnalliseen maisema-alueeseen kohdistuviin vaikutuksiin ja pyrkiä lieventämään niitä.

Lausunnon on valmistellut maakuntainsinööri Anne Nummela, anne.nummela@satakunta.fi

SATAKUNTALIITTO

Tiedoksi: Varsinais-Suomen ELY-keskus: Päivi Valkama (paivi.valkama@ely-keskus.fi)
Satakunnan Museo: Olli Joukio (olli.joukio@pori.fi)
Leena Koivisto (leena.koivisto@pori.fi)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta kirjaamo@satakunta.fi